

queville og Stuart Mill, efter min Opfattelse, de to Forfattere, som vor Slægt skylder de fleste nyttige Sandheder. Begge prøvede grundigt vor Tids store Problem, Demokratiets Organisation. Men Tocqueville saa ikke klart de økonomiske Følger af Lighedens Fremskridt, og hvad han skimtede deraf, fyldte ham med Uro. Mill derimod saa klart, at en social Reform-Æra nærmede sig, og han hilste den med Tillid, med Sympathi, undertiden endog med Begejstring.»

A. P.-St.

Skrifter af Anton Nyström

Dr. A. Nyström, der er vore Læsere bekendt fra Tidsskriftets tidligere Artikler om hans publicistiske Virksomhed, har sendt os sine nyere Skrifter. Det nyeste af disse (hvis Forord bærer Dateringen: i April 1885), har Titlen: »Om æktenskapet, pauperismen och prostitutionen. En medicinsk-social undersökning«. (Stockholm, Looström & Co. 107 Sider). Det vigtigste Afsnit er det om Prostitutionen. Han optræder her som en Forsvarer af Kontrolsystemet, i alt Fald en foreløbig Forsvarer. Afsnittet indeholder adskillige gode Bemærkninger; men Forf. synes at tillægge Prostitutionsstatistikens Tal lidt for stor Vægt, ligesom han maaske ogsaa opfatter Sagen fra et lidt for eksklusivt medicinsk Standpunkt. Han bemærker saaledes S. 85: »Federationen (o: Fru Butler's Federation) anfører som en Hovedgrund for Parlamentet til at stemme efter Federationens Mening, at siden 1869 ere over 15,000 Petitioner med tilsammen 2½ Million Underskrifter (om de samme Personer i disse fjorten Aar flere Gange have tegnet sig paa Petitionslisterne, oplyses ikke) have forlangt ufortøvet og ubetinget Ophævelse af alle Love og Anordninger om smitsomme Sygdomme, medens kun 74 Petitioner med 4000 Underskrifter have forlangt disse Love og Anordningers Bibeholdelse. At Andragenderne støttes af 4300 Præster, fremhæves som et

queville og Stuart Mill, efter min Opfattelse, de to Forfattere, som vor Slægt skylder de fleste nyttige Sandheder. Begge prøvede grundigt vor Tids store Problem, Demokratiets Organisation. Men Tocqueville saa ikke klart de økonomiske Følger af Lighedens Fremskridt, og hvad han skimtede deraf, fyldte ham med Uro. Mill derimod saa klart, at en social Reform-Æra nærmede sig, og han hilste den med Tillid, med Sympathi, undertiden endog med Begejstring.»

A. P.-St.

Skrifter af Anton Nyström

Dr. A. Nyström, der er vore Læsere bekendt fra Tidsskriftets tidligere Artikler om hans publicistiske Virksomhed, har sendt os sine nyere Skrifter. Det nyeste af disse (hvis Forord bærer Dateringen: i April 1885), har Titlen: »Om æktenskapet, pauperismen och prostitutionen. En medicinsk-social undersökning«. (Stockholm, Looström & Co. 107 Sider). Det vigtigste Afsnit er det om Prostitutionen. Han optræder her som en Forsvarer af Kontrolsystemet, i alt Fald en foreløbig Forsvarer. Afsnittet indeholder adskillige gode Bemærkninger; men Forf. synes at tillægge Prostitutionsstatistikens Tal lidt for stor Vægt, ligesom han maaske ogsaa opfatter Sagen fra et lidt for eksklusivt medicinsk Standpunkt. Han bemærker saaledes S. 85: »Føderationen (o: Fru Butler's Føderation) anfører som en Hovedgrund for Parlamentet til at stemme efter Føderationens Mening, at siden 1869 ere over 15,000 Petitioner med tilsammen 2½ Million Underskrifter (om de samme Personer i disse fjorten Aar flere Gange have tegnet sig paa Petitionslisterne, oplyses ikke) have forlangt ufortøvet og ubetinget Ophævelse af alle Love og Anordninger om smitsomme Sygdomme, medens kun 74 Petitioner med 4000 Underskrifter have forlangt disse Love og Anordningers Bibeholdelse. At Andragenderne støttes af 4300 Præster, fremhæves som et

særligt vægtigt Argument. Det forekommer mig, at netop denne sidste Omstændighed tyder paa, at man har maattet henvende sig til inkompetente Personer for at faa dem til at underskrive Petitionerne mod Prostitutionskontrollen, og at det vilde betyde langt mere, om de istedetfor bar Navnene paa 4300 Læger. En eneste grundig Afhandling af en videnskabelig dannet Læge, der tager Hensyn til de Oplysninger, som samvittighedsfulde Specialister have givet om dette Emne, betyder mere end alle Petitioner fra baade 2 $\frac{1}{2}$ og 10 Millioner Mennesker, der i denne Sag mangler Oplysning.« Bemærkningen vilde være rigtig, hvis Sagen kun var en udelukkende medicinsk Sag. Naar ogsaa Anm. er af den Mening, at de »4300 Præster« netop ikke give Petitionerne mere Vægt, saa er Grunden ikke den, at Præsterne mangle den medicinske Fagkundskab, men — en anden, der dog ikke ved denne Lejlighed behøver at udvikles. Men naturligvis kan man ikke Andet end give Dr. N. Ret i, at denne Staahej med de mange Petitioner og de mange Underskrifter er — Humbug, slet og ret Humbug. Forevrigt vil Anm. for Dr. Nyströms Skyld ønske, at han ikke kommer i Polemik med Føderationens Ordførere: for en ærlig Mand er det ikke behageligt, eller rettere det er umuligt at diskutere med Folk, der, naar det kniber, ikke genere sig for at fortie eller forvanske Modpartens Grunde; — men, det forstaar sig, det er jo muligt, at Føderationens svenske Ordførere ikke diskutere paa den Maade. — I Afsnittet om Ægteskabet opponerer Dr. N. mod »Apostlene for en ny Tid uden alle ægteskabelige Baand, som de kalde Tvang eller Fordom, — Mænd, der ikke have indset, hvorledes de derved have bragt »den ny Tid« i Miskredit hos utallige oplyste Folk og derved befordret Reaktionens Magt, eftersom Ægteskabsinstitutionen, som den almindelige Opinion ikke vil have opløst, ivrigst forsvares af den gamle Tids Talsmænd. Mit (Nyströms) Formaal er i denne Henseende at godtgjøre Ægteskabets Hellighed, og, medens jeg ellers fuldstændigt tilhører den ny Tid, vise, at der altsaa ogsaa blandt dens Talsmænd findes dem, der ønske Orden som

Støtte for deres Reformplaner.« — I Afsnittet om Pauperismen akcepterer Dr. N. de Malthus'ske Befolkningsideer, og fremsætter en Kritik (der imidlertid ingenlunde tør betegnes som synderlig afgjørende) af Henry George.

De øvrige Skrifter ere: Et Par Hæfter af »Samhälliga tidsfrågor« (1. Om Parlamentarismen; 2. Positivismens politiske Nutidsprogram); — et Hefte »Brännande frågor« (Stockholm, 1884. 78 Sider) med nogle Foredrag om Fædrelandskjærlighed og Nationalforsvar, om »Arbejderringen«, om det svenske Brændevinsspørgsmaal osv.: — en Bog kaldet »Rätt och orätt eller striden om arbetareinstitutet« (Stockholm, A. W. Björck. 1882. 163 S.), hvori Forf. (til dels gennem Optrykning af en Mængde Bladartikler) søger at belyse Forssells Angreb paa ham og hans Virksomhed for de svenske Arbejdes Oplysning; — endelig en lille Oversættelse ved Nordmanden Olaf Huseby af Nyströms »Om Arbejdsklassens Oplysning« (Kristiania, Huseby & Olsen. 1884. 36 Sider), forsynet med Oplysninger om Stockholms Arbejderinstitut. — — Alt dette er kun Smaating, til hvilke for store Fordringer ikke tør stilles; de vidne dog alle om, at en dygtig, gennemdannet, ærlig og alvorlig Mand er deres Forfatter.

A. P.-St.
